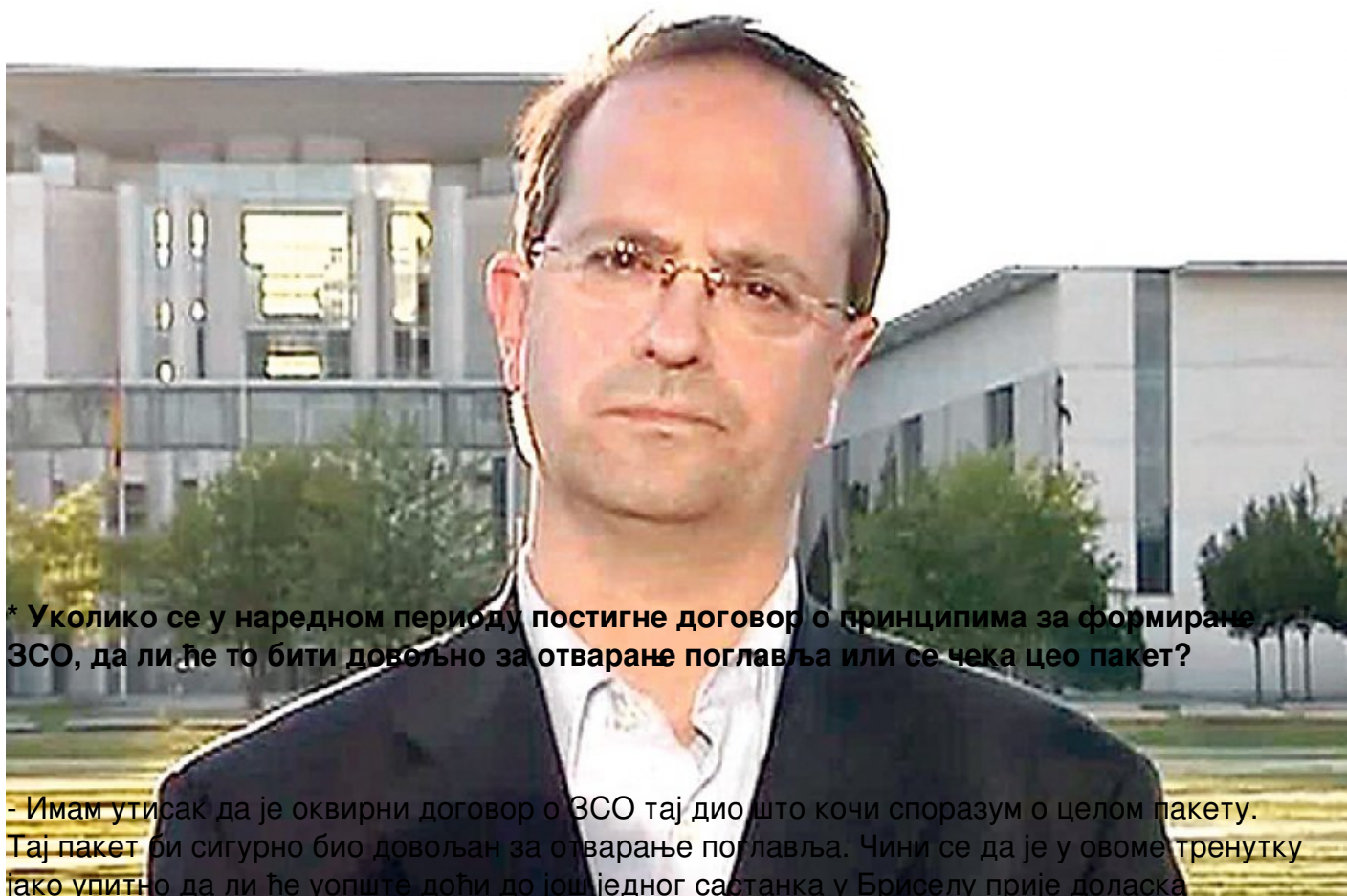

Берлин, Београд - Канцеларка Ангела Меркел ће доћи у Београд са јасном поруком да се мора постићи договор да би Њемачка дала зелено светло за отварање првих преговарачких поглавља.

То је стари, већ познати списак обавеза, каже у разговору за Данас Бодо Вебер, виши сарадник Савета за политику демократизације у Берлину, одговарајући на питање како ће непостизање договора у Бриселу утицати на поруке немачке канцеларке, која 8. јула стиже у Београд.

*** Уколико се у наредном периоду постигне договор о принципима за формирање ЗСО, да ли ће то бити довољно за отварање поглавља или се чека цео пакет?**

- Имам утисак да је оквирни договор о ЗСО тај дио што кочи споразум о целом пакету. Тај пакет би сигурно био довољан за отварање поглавља. Чини се да је у овом тренутку јако упитно да ли ће уопште доћи до још једног састанка у Бриселу прије доласка канцеларке у Београд. Али као што сам већ рекао - у случају договора Њемачка влада ће сигурно дати зелено светло.

*** Немачки парламент је пре пар година усвојио документ који је својеврсни "преговарачки оквир" за Србију. Хоће ли се Бундестаг држати усвојеног или су**

могућа одступања?

- Не бих рекао да је то својеврсни оквир - формални преговарачки оквир постоји, а он иде пуно даље него декларација Бундестага. Ако буде договора о пакету, чиме би се отворио пут до имплементације највећег дела преосталих обавеза из Бриселског споразума, ни Бундестаг неће блокирати Србију. То се већ видјело приликом одлуке Њемачке из децембра 2013. да подржи отварање преговора са Србијом иако је тражена потпуна имплементација Бриселског споразума била далеко од испуњења.

*** У тој декларацији се наводи и отварање моста у Косовској Митровици, а српски званичници се питају откуд та тема на столу у Бриселу. Како то коментаришете?**

- Проблем такозваног Моста мира направљен је после Бриселског споразума из ко зна којих разлога, али уз подршку званичника Владе Србије, па се нико сад не може жалити да је уведен "нови услов".

*** Да ли се нормализација односа Београда и Приштине може свести само на оно што је написано у Бриселском споразуму? Или у њу улази и све оно што Немачка и остале земље под нормализацијом подразумевају (попут уклањања Парка мира), а у Србији се то обично назива новим условима?**

- Бриселски споразум је само био "први споразум о нормализацији односа", док цијелокупни пакет услова Њемачке и осталих се односи на потпуну нормализацију прије уласка Србије у ЕУ, што значи признавање, у некој формалној форми, реалности постојања Косова као државе. То је садржано у преговарачком оквиру ЕУ који ништа друго не значи него да у приступном процесу, кроз свих 35 поглавља, де фацто се изреже територија Косова из државе Србије и њених институција. Влада Србије је прихватила тај пут, али пошто је целу 2014. имплементација споразума била блокирана, видјели смо враћање на познати спин типа "статусно неутрално" и "нових услова". То међутим не спашава Београд од суочавања са суштином.

*** Како оцењујете понашање Србије у односу на британски предлог резолуције у УН о Сребреници?**

- Као очекивано компромисно рјешење између старих националистичких увјерења Вучића и Николића из деведесетих година, те савремене политичке оријентације ка ЕУ-интеграцији. Има одређена, тужна, иронија у томе што је лондонска влада у самом нацрту Британске резолуције већ унапријед направила компромис ка Београду и Бањалуци. Текст највећим дијелом већ представља деполитизацију, тј. потпуну релативизацију ратних злочина и геноцида у Сребреници те политичке одговорности, сем у једном једином дијелу - у инсистирању на појму геноцида као правној категорији. Но показало се оно очекивано - да и Вучић и Николић као и највећи дио друштва у Србији и у Републици Српској (као и у широј регији) и даље "геноцид" искључиво разумијевају као идеолошку, не правну категорију. Да иронија буде већа - та идеолошка перцепција "геноцида" се развила у социјалистичком систему Југославије.

*** Верујете ли да Србија и Русија нису постигле договор о контрауслугама у вези с резолуцијом у УН?**

- Вјерујем да Београд није озбиљно ни тражио договор јер би се тиме позиционирао против ЕУ и САД.

*** Треба ли премијер Србије да оде у Сребреницу и зашто?**

- Треба да иде, макар да се суочи са резултатима политике коју је и сам својевремено заступао. Очигледно са овим премијером "помирење" и нормализација односа са БиХ је могућа само по цијену релативизације злочина и одговорности из деведесетих година. Нек тако буде. Чини ми се да је далеко већи проблем што то вуче са собом нејасну политику према Републици Српској.

*** Како оцењујете односе Србије и Републике Српске?**

- Као однос Србије и сјевера Косова прије избијања насилног конфликта у љето 2011. - дугорочно неиздрживо стање без политичке воље Београда да се нешто мијења док не пукне на терену и наметне промену политике.

*** Шта би Београд морао да учини да би се дистанцирао од РС? Мислите ли да је премијер Србије спреман на то?**

- Премијер Вучић би требао да јасно и јавно каже да не подржава политику режима Милорада Додика која подразумева пријетњу сецесијом те стално подривање уставног поретка БиХ. То би отворило пут да Срби у БиХ добију политичке представнике који ће им омогућити да воде нормалан, пристојан живот. То би отворило пут ка процесу договора грађана и народа БиХ, уз помоћ међународне заједнице, до договора о новом уставно-институционалном уређењу државе који ће задовољити потребе свих грађана, те поштивати постојање колективних страхова. Као замјену оном Дејтонском за које се сви, укључујући Београд лажу да је прије 20 година било замишљен као трајан устав једне функционалне, просперитетне државе.

Фарса Београда о неслању амбасадора у Берлин

*** У Србију је као нови амбасадор Немачке дошао Аксел Дитман. Шта његово позиционирање у Београду значи када је реч о односу Немачке према Србији?**

- Амбасадор Дитманн од 2011. води одјељење за основна питања ЕУ у МСП, уз то познаје регион, посебно Косово. Мислим да то само по себи говори о значају који Берлин придаје односима са Србијом. Надам се да ће и Београд ускоро завршити ону фарсу неслања амбасадора у Берлин, која ето већ траје пуне двије године.

(Данас)